

శ్రీ నారాయణోపనిషత్

హరిఃఓమ్ ॥

అధపురుషోహవై నారాయణోకామయత ప్రజా స్సృజేయేతి నారాయణా
త్పాణో జాయతే మనస్సర్వేన్ద్రియాణిచ ఖం వాయుర్జ్యోతిరాపః పృథివీ
విశ్వస్యధారిణీ నారాయణాద్భుహ్యజాయతే నారాయణా ద్రుద్రో జాయతే
నారాయణా దిన్ద్రో జాయతే నారాయణా త్ప్రజాపతయః ప్రజాయన్తే నారాయణా
ద్వాదశాదిత్యాః రుద్రావసవ సర్వాణిచ ఛన్దాగ్ంసి । నారాయణా దేవ
సముత్పద్యన్తే నారాయణాత్ప్రవర్తన్తే । నారాయణే ప్రవీయన్తే॥ (ఋగ్వేదం) 1

ఓం అధనిత్యో నారాయణః బ్రహ్మ నారాయణః శివశ్చ నారాయణః
శక్రశ్చ నారాయణః ద్వావాపుధివ్యోచ నారాయణః కాలశ్చ నారాయణః దిశశ్చ
నారాయణః ఊర్ధ్వశ్చ నారాయణః అధశ్చ నారాయణః అన్తర్భూహిశ్చ నారాయణః
నారాయణ ఏవేదగ్ం సర్వమ్ । యద్భూతం యచ్ఛభవ్యమ్ । నిష్కళంకో నిరంజనో
నిర్వికల్పో నిరాఖ్యాతశ్చద్ధోదేవ ఏకో నారాయణః నద్వితీయో2స్తి కశ్చిత్ య
ఏవం వేద సవిష్ణు రేవ భవతి సవిష్ణురేవ భవతి ॥ (యజుర్వేదం) 2

ఓ మిత్యగ్రేవ్యాహరేత్ నమ ఇతి పశ్చాత్ నారాయణా యేత్యు పరిష్ఠాత్
। ఓ మిత్యేకాక్షరమ్ నమ ఇతిద్వే అక్షరే నారాయణాయేతి పంచాక్షరాణి ఏతద్వై
నారాయణ స్యాష్టాక్షరం పదం యోహవై నారాయణ స్యాష్టాక్షరం పద మధ్యేతి
అనపబ్రువ స్సర్వమాయురేతి విన్దతే ప్రాజా పత్యగ్ం రాయసోష్పం గౌపత్యమ్

తతో2మృతత్వ మశ్నుతే తతో2మృతత్వ మశ్నుత ఇతి య ఏవం వేద॥

(సామవేదం)

3

ప్రత్యగానందం బ్రహ్మపురుషం ప్రణవ స్వరూపమ్ । అకార ఉకార మకార
ఇతి తానే కథా సమభరత్తదేత దోమితి యముక్త్వా ముచ్యతే యోగీ
జన్మసంసారబద్ధనాత్ ఓం నమో నారాయణాయేతి మన్త్రోపాసకః । వైకుణ్ఠ
భువనలోకం గమిష్యతి తదిదం పరం పుండరీకం విజ్ఞానఘనమ్ ।
తస్మాత్తదిదావన్మాత్రమ్ । బ్రహ్మణ్యో దేవకీ పుత్రో బ్రహ్మణ్యో మధుసూదనోమ్ ।
సర్వభూతస్థమేకం నారాయణమ్ । కారణరూప మకార పర బ్రహ్మోమ్ । ఏత
దధర్వశిరోయోధీతే । పాత్రరథీయానో రాత్రికృతం పాపం నాశయతి సాయమ
ధీయానో దివసకృతం పాపం నాశయతి మాధ్యన్ధిన మాదిత్యాభిముఖో2
ధీయానః । పంచపాత కోపపాత కాత్త్రముచ్యతే సర్వ వేద పారాయణ పుణ్యం
లభతే, । నారాయణ సాయుజ్య మవాప్నోతి నారాయణ సాయుజ్య మావాప్నోతి
య ఏవం వేద ఇత్యుపనిషత్ ॥ (అధర్వణ వేదం)

4

ఓం నారాయణాయ విద్మహే । వాసుదేవాయ ధీమహి ।

తన్నో “విష్ణుః” ప్రచోదయాత్ ॥

ఓం దేవకీ నందనాయ విద్మహే । వాసుదేవాయ ధీమహి ।

తన్నో “కృష్ణః” ప్రచోదయాత్ ॥

ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః
ఇతి నారాయణో పనిషత్ సమాప్తమ్

శ్రీ నారాయణ సూక్తమ్

(తైత్తిరీయ ఆరణ్యకమ్ 4-10-13)

శాన్తి మంత్రమ్: ॥ హరిః ఓమ్॥ సహనావవతు సహనౌ భునక్తు
సహవీర్యం కరవావహై తేజస్వినా వధీతమస్తు మావిద్విషావహై ఓం శాన్తి
శాన్తి శాన్తి॥

ఓం ధాతా పురస్తా ద్యముదాజ హారా శక్రః ప్రవిద్వా నృదిశశ్చ తస్మా
తమేవం విద్వా నమృత ఇహ భవతి నాన్యః పంథా అయనాయ విద్యతే॥

ఓం సహస్రశీర్షం దేవం విశ్వాక్షం విశ్వశంభువమ్॥

విశ్వం నారాయణం దేవమక్షరం పరమం పదమ్ ॥

1

విశ్వతః పరమాన్నిత్యం విశ్వం నారాయణగ్ం హరిమ్॥

విశ్వమే వేదం పురుషస్త ద్విశ్వ ముపజీవతి॥

2

పతిం విశ్వస్యాత్మే శ్వరగ్ం శాశ్వతగ్ం శివ మచ్యుతమ్॥

నారాయణం మహాజ్ఞేయం విశ్వాత్మానం పరాయణమ్॥

3

నారాయణ పరోజ్యోతి రాత్మా నారాయణః పరః॥

నారాయణ పరం బ్రహ్మ తత్త్వం నారాయణః పరః॥

నారాయణ పరోధ్యాతా ధ్యానం నారాయణః పరః॥

4

యచ్చ కించిజ్జగధ్సర్వం దృశ్యతే శ్రూయతే2పివా॥

అన్తర్భహిశ్చ తత్సర్వం వ్యాప్యనారాయణ స్థితః॥

5

అనన్త మవ్యయం కవిగ్ం సముద్రే2న్తం విశ్వశంభువమ్॥

పద్మకోశప్రతీకాశగ్ం హృదయం చాప్యధోముఖమ్ ॥

6

అథోనిష్ఠ్యావితస్త్యాన్తే నాభ్యాముపరి తిష్ఠతి,
జ్వాలమాలాకులం భాతీ విశ్వ స్యాయతనం మహత్॥

7

సంతతగ్ం శిలాభిస్తులమ్బిత్యాకోశసన్నిభమ్॥
తస్యాన్తే సుషిరగ్ం సూక్ష్మం తస్మిన్ఘర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ ।

8

తస్యమధ్యే మహానగ్నిర్విశ్వాచ్చి ర్విశ్చతో ముఖః।
సోఽగ్రభుగ్వి భజన్తిష్ఠ న్నాహార మజరః కవిః।

9

తిర్యగూర్ఘ్వు మధశ్చాయీ రశ్మ యస్తస్య సంతతా ।
సంతాపయతిస్వందేహ మాపాద తలమస్తగః।
తస్యమధ్యే వహ్నిశిఖా అణీయోర్ఘ్వా వ్యవస్థితః ॥

10

నీలతో యదమధ్యస్థా ద్విద్యుల్లేఖేవ భాస్వరా।
నీవార శూక వర్తన్వీ పీతా భాస్వత్యణూపమా ।

11

తస్యాశ్శిఖాయా మధ్యే పరమాత్మా వ్యవస్థితః।
సబ్రహ్మ సశివ స్సహరి స్సేద్రసోఽక్షరః పరమస్వరాట్॥

12

ఋతగ్ం సత్యం పరంబ్రహ్మ పురుషం కృష్ణ పిఙ్గలమ్ ।
ఊర్ఘ్వు రేతం విరూపాక్షం విశ్వరూపాయవై నమో నమః॥

13

ఓం నారాయణాయ విద్యుహే, వాసుదేవాయ ధీమహి।
తన్నో “విష్ణుః ” ప్రచోదయాత్ ॥

ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః
ఇతి నారాయణ సూక్తమ్

